

„Satan kiest niet alleen de juiste voorwerpen, maar ook het juiste oogenblik. Hij plukt de vrucht als zij rijp is“ (pag. 106).

„De discipelen gaan heen van het aangezicht des Raads, verblijd zijnde. De Raad lacht. Maar ook de hemelsche Raad lacht (Ps. 2:4), en de weerglans van dezen lach verlicht de Kerk van alle eeuwen, en brengt vertroosting in de harten van de talloze bloedgetuigen, die de navolgers van deze eerste martelaren zijn. Deze lach maakt het bloedbad tot een feest van overwinnend geloof en vruchtdragende liefde!“ (pag. 173).

Dan — over Hand. 5:12-16:

„En nu vooral zijn deze teekenen noodig, omdat door het gericht over Ananias een groote vrees zich over heel den omtrek verbreid had. De menschen deinsden terug. Ze schuwden de heilige mannen op wier wensch de gezonden stierven. Daarom moet het volk weten, dat door ditzelfde Woord de zieken gezond worden. De Kerk moet in de oogen der menschen niet zijn een paleis van justitie, maar vrijstad des levens, Bethesda der behoudenis“.

Genoeg citaten.

We hebben in dit werk een rijpe vrucht van een rijp talent.

J.W.

OPVOEDING EN ONDERWIJS.

Het derde Nat. Chr. Schoolcongres.

Dat congres mag uitstekend geslaagd heeten. Bestond er wel eerst de vrees, dat de tijd minder geschikt was, hielden misschien ook daarom sommige Schoolbesturen zich afzijdig, alle vrees is beschaamd: een twaalfhonderd deelnemers waren uit alle oorden van ons land en uit verschillende andere landen samengekomen om de belangen van het onderwijs in zijn verschillende gedingen te bespreken. De referatenbundel maakte een uitnemend indruk. Ieder, die kennis nam van den degelijken arbeid, die daaraan was besteed, kon niet anders dan met hooggespannen verwachtingen naar het congres optrekken. En dan vielen de discussies in den regel tegen. Gewoonlijk is er te weinig tijd, om op de aangeroerde kwesties in te gaan en daardoor laat zoo'n debat een onbevredigenden indruk achter. Verdient aanbeveling de betwiste punten, die er vermoedelijk aan de orde komen, scherp naar voren te brengen. Men kan dan op verschillende punten tot bepaalde conclusies komen, die aan het denken in het algemeen een bepaalde richting geven. Zooals het nu ging, weet men nog niet recht, of het Congres propagandistisch dan wel opbouwend in wetenschappelijkheid zin bedoeld was. Het laatste is het meest noodig, omdat men in den regel op een dergelijk Congres geen tegenstanders vindt.

Zeer merkwaardig vond ik de groote belangstelling op de sectie Ziekunde. Dat vak trekt. We mogen dat als een gelukkig verschijnsel aanmerken. Wel vroeg iemand, of er niet een beetje gekoketteer onder schuilt, maar daar behoeven we ons, dunkt mij, niet druk om te maken. Wat geen wezenlijke belangstelling is, houdt geen stand. Laten we voorloopig dankbaar zijn, dat er in de kringen van het onderwijs een niet te miskennen streven is, om met de vragen, omtrent het zieleleven van het kind tot klaarheid te komen.

Ook op de internationale sectie is veel genoten. Daar maakte de grijze Minister van Staat Mr Th. Heemskerk duidelijk, dat de Vrije School de oplossing van de schoolkwestie is. Hij gaf hier in het Duitsch, wat hij ons op de Jaarvergadering van den Schoolraad in de Paaschweek van dit jaar bood. Groote dankbaarheid vervult ons hart, wanneer wij mogen verstaan, welke rijke voorrechten wij in ons land mogen genieten en hoeveel dichter wij reeds staan bij het ideaal van de Vrije School dan de mannen uit andere landen, die ook hier aan het woord kwamen.

Jammer, dat de suggestieve rede van Dr Nieuwehuis van Amsterdam over: „De lichamelijke opvoeding en haar beteekenis voor het Chr. Onderwijs“ niet in den Referatenbundel was opgenomen. Zij zal nog een plaats vinden in het Verslag van het Congres. Ik vestig er al bij voorbaat de aandacht op. Hier is alle overdrijving gebannen, de excessen van de sportwereld worden behoorlijk terechtgezet, maar ook de noodzakelijkheid van de lichamelijke oefening in onzen tijd. Er is in de groote steden zoo weinig gelegenheid voor spel overgebleven, de arbeid is niet meer opvoedend en bevreemdend voor de lichamelijke behoeften. Daarom moet ook de Christenheid meer dan tot dusver aandacht aan de lichamelijke oefening geven en ze kanaliseren in eigen bedding.

Met voldoening kunnen de mannen, die het Congres organiseerden, op hun arbeid terugzien. Moge er spoedig een vierde volgen.

Gr.

G. MEIMA.

ZENDING EN EVANGELISATIE.

Een Overzicht.

In de maand October verrast ds Joh. Rauws, zendingsdirectie te Oegstgeest, ieder jaar ons met

een overzicht van het zendingswerk in Nederlandsch Oost- en West-Indië.

Hij vergeet dus den arbeid in West-Indië niet. Trouwens, ook dit deel van den zendingsakker is onze belangstelling waard, ja het heeft er recht op.

Eerst heeft de actie, met name onder onze Christelijke onderwijzers, voor het Christelijk onderwijs in Suriname den zendingsarbeid aldaar ons nader bij gebracht. En nu de Broedergemeente te Zeist het werk van de Deutsche Harnhutters heeft overgenomen, begint men algemeen in ons land te gevoelen, dat West-Indië door Nederland niet vergeeten mag worden, ook daar heeft God ons een taak gegeven.

Binnenkort zal er een handboek over Suriname verschijnen bij den boekhandel van den Zendingsstudie-Raad; en wij hopen, dat door kennisneming van dit boek meer dan tot dusver het werk onder de Boschmeesters en de Britsch-Indiërs de aandacht ook der Gereformeerde kerken zal trekken.

De gegevens voor het Overzicht van de zending onzer kerken zijn door ds Rauws ontleend aan ons Zendingsblad; het spreekt dus van bekende dingen. Hij heeft echter deze gegevens zelfstandig verwerkt, waardoor ons in een kort bestek duidelijk wordt getoond, welke dingen God op Soemba en Midden-Java ten Zuiden gedaan heeft.

Op Soemba is het nog de tijd van zaaien. Van volksbewegingen naar het Christendom heen is geen sprake. Maar toch breidt het getal Christenen zich uit. Op West-Soemba kwamen er in 1927 135 nieuwe leden bij; op Midden-Soemba werden 34 kinderen en 23 volwassenen gedoopt; op Oost-Soemba werden slechts 5 personen gedoopt, waarvoor geen enkele Soembanees.

Natuurlijk zeggen deze getallen niet genoeg; wat de Heere bezig is te werken in de harten, blijft voor ons verborgen.

Het werk wordt met alle kracht verricht; de opleidingsschool te Karoeni geeft goeroes; het ziekenhuis groeit; er is een normaalcursus; er zijn 56 volkscholen en 2 standaardcholen; de colportage-arbeid breidde zich zeer uit; er worden allereerste bijbellesingen gehouden enz. Ook op Soemba komt Gods Koninkrijk.

Op Midden-Java geeft de Heere veel zegen. Wij geven enkele dorre cijfers, maar zij geven toch veel te denken en te danken.

In 1927 werden 435 mannen en vrouwen gedoopt, en meer dan 300 kinderen. Aan het begin van dit jaar waren er op ons zendingssterrein 6732 gedoopten, ouders en kinderen.

Wanneer wij deze getallen vergelijken met die uit vorige jaren, is er alle reden, om dankbaar te zijn; de groei gaat in versneld tempo; onze arbeiders mogen zaaien en ook maaien. Toch geeft het woord van dr van Andel in Solo te denken: „In totaal telt de Christelijke Gemeente hier thans 1710 leden; maar behalve die wonen er op ons terrein nog 2½ miljoen menschen!“ Zeker, bijna 7000 Christenen is groote gunst van God; maar zien we op de vele miljoenen Mohammedanen, dan komt het woord „weinigens“ ons vanzelf op de lippen.

In de Buitengewesten vraagt allereerst Nieuw-Guinea onze aandacht, waar de Utrechtsche Zend. Ver. werkt.

„Er is nog steeds een toenemende belangstelling onder de bevolking merkbaar. Het is geen opwekking, ook geen welbewust vragen van het Evangelie in alle deelen, maar toch wel een vragen om goeroes, teneinde in het Christendom onderwezen te worden en ook onderwijs voor de kinderen te ontvangen“. Het is alzoo een wolkje als eens mans hand.

De zendingsdirectie, dr Brouwer, schrijft geestdriftig van zijn bezoek aan Nieuw-Guinea in het Ned. Zend. blad van Maart 1928. „Op een vrij avontuurlijke tocht kom ik met zendeling Groudel in een heidensche kampong, Maboi. Van verre hebben wij gezien, dat er de vlag waait; en daar wij wel reeds meer met dat feestelijk teeken zijn ontvangen, meenen wij eerst, dat onze komst reeds is opgemerkt. Het blijkt anders te zijn. Als wij straks op de voorgalerij zitten van het kampong-hoofd, onthult hij ons het geheim: het is immers Zondag! Zij zijn nog heidenen, maar reeds vroegen zij meermalen een goeroe; en met trotsch wijzen zij den zendeling dien zij zoo ongedacht in hun midden kregen erop, dat zij reeds bezig zijn een gebouw voor school en kerk op te richten. En voor deze heidenen is de Zondag een dag om de vlag uit te steken!“

Van Posso, ook onder ons bekend door den arbeid van wijlen dr Adriani, komen goede berichten. „De arbeid aldaar vertoont vrijwel overal het beeld van een strijdperk, waar het pleit beslist is, en nu gaandeweg de gevolgen daarvan aan den dag komen; steeds meerderen doen den beslissenden stap en spreken het openlijk uit door den doop te vragen, dat zij breken willen met het oude en Christen wenschen te worden“. Opmerkelijk is de mededeeling, dat droomen een groote rol spelen in de verandering van gezindheid, zowel bij overgangen tot het Christendom als bij het doorwerken van Christelijke invloeden in de adat.

Ook op Nias, van welk eiland wij hier reeds meermalen schreven, gaat de arbeid zeer voorspo-

dig. Er zijn reeds 75.000 gedoopten; binnen weinige jaren zullen het er 100.000 zijn, en dan is Nias gechristianiseerd na 13 jaren zendingsarbeid.

Daarmee is de overwinning niet behaald op den vorst der dualisten; want juist nu wint de geest uit den afgrond aan kracht.

Met Nias kwamen wij in aanraking met de zendingssterreinen van de genootschappen uit het buitenland. Behalve op Nias werkt de Rijnse zending, welke in September haar honderdjarig bestaan mocht vieren, vooral op Sumatra. Onder de Bataks heeft zij een volkskerk van 250.000 leden, verenigd in bijna 500 gemeenten, en verzorgd door 23 Europeesche zendingen en 50 inlandische predikanten.

Het verslag klaagt over dit terrein: „de kerkeraden hebben menigmaal meer begrip van hun rechten dan van hun plichten“; en ook: „het rijkwillen worden is veler doel geworden; de dingen van het tegenwoordige leven leggen op velen beslag“.

In verband hiermee wijzen wij op de beteekenis van de Rijnse zending. Den 23 Sept. 1828 werd zij gesticht in de pastorie van het kleine Meltmann bij Düsseldorf. Zij ontstond uit de samensmelting van de zendingsgenootschappen te Elberfeld, Barmen en Keulen. Bijna 550 zendingen heeft zij reeds uitgezonden, en tegenwoordig is zij de grootste corporatie in Duitschland. Haar arbeidssterrein ligt, behalve in ons Oost-Indië, ook nog in Zuid-Afrika, China, en het vroegere Duitsch-Nieuw-Guinea.

Behalve op Nias en Sumatra heeft de Rijnse zending ook nog gewerkt op Borneo, maar in 1925 moest zij dien arbeid loslaten en overgeven aan de Basler Mission.

Van Borneo meldt het verslag: „soms is men geneigd te vragen, of hier en daar het oordeel der verharding over een deel der bevolking is gekomen“.

Van de politieke stroomingen in Indië bemerkte de zending op Borneo dit jaar niet veel meer. Alleen roerden de Jong-Dajaks zich sterk in een stadskerk, en verzetten zich tegen alle gezag. Toen dit verzet niets uitwerkte riepen zij de Adventisten van Java te hulp. Wat zou de zending doen? O, eenvoudig: hij organiseerde de betere elementen in de gemeente tegen deze beweging, en vond vooral steun bij de vrouwen. Om toen bij de verkiezing van ouderlingen de meerderheid der goede elementen te krijgen, gaf hij aan de vrouwen stemrecht, en „es kamen dann lauter ruhige, besonnene Leute ins Presbyterium“. Om hieraan de woorden toe te voegen: „Dit zij andere gemeenten ten voorbeeld“, achten wij allesbehalve goed. En van een bestraffen der opróermakers lezen wij niets! is op Borneo geen tucht in de kerk?

Wij gaan niet verder het breede overzicht van ds Rauws, dat 50 bl. telt, na. Wie zich op de hoogte wil stellen, zal wellicht het verslag kunnen verkrijgen bij het Zendingsbureau te Oegstgeest; of het in den handel is, weten wij niet.

In ieder geval echter kan men koopen het Nederlandsch Zendingsjaarboek, uitgegeven door den Zendingsstudie-Raad, adres te Zeist. In dit jaarboek staan de vele gegevens, die ieder weten moet, die met de zending wil meeleven. Het jaarboek telt bijna 250 blz. en kost slechts f1.75.

Wij willen even de inhoudsopgave overnemen, om velen op te wekken zich dit zendingsjaarboek aan te schaffen.

Eerst wordt natuurlijk een overzicht gegeven van het zendingswerk in Ned. Oost- en West-Indië. Dan volgt een mooi artikel over het eeuwfeest van de „Rheinische Missiongesellschaft“. Vervolgens komen: jaarverslag van den Zendingsstudie-Raad; internationale organisatie der zending; gegevens betreffende den arbeid in Oost en West; zending onder de joden; binnenlandsche propaganda; necrologie; alfabetische naam- en adreslijst en een register van plaatsnamen.

J. D. W.

PERSCHOUW.

Over het actieve kiesrecht der vrouw in de kerk.

In „Het Onderlingenblad“ is opgenomen het referaat van Dr J. v. d. Spek, althans voor het eerste gedeelte. Reeds eerder bracht ik het ter sprake. Ongetwijfeld zullen vele van onze lezers de argumenten van den referent willen leeren kennen. Daarom geef ik hier een gedeelte van het eerste artikel:

In onze kringen hield Dr A. Kuyper in 1898 een pleidooi voor het actieve vrouwenkiesrecht in onze Kerken. Hij schreef toen in „De Heraut“: „Is er één reden denkbaar, waarom de vrouw hier (n.l. bij het aanwijzen van den meest verkiezelijken persoon) niet medezeggenschap zou hebben? Ook zij heeft toch de prediking aan te hooren? Ook zij moet door den Dienst des Woords worden opgeleid. Het zijn toch ook haar geestelijke belangen, die bij zulk een benoeming in het spel zijn. En is er dan iets ook maar in het verschil tusschen man en vrouw, waaruit zou zijn af te leiden, dat dit verschil voor haar in dien zin zou moeten doorwerken, dat wel de man voorkeur mag hebben, maar zij van alle oordeel verstoken moet blijven?“

In Christus is noch man noch vrouw. Wat zeggen wij, dat in het geestelijke het verschil tusschen de geslachten niet doorwerkt. En betreft nu de keuze van een Dienaar des Woords niet juist gees-

lijke be-
zijn? He-
van thes
noch vro
het dan
niet met
Professo
naar zel
stemrech
Als er i
heilsgeoe
zusters z
wij ze v
zaak als
Behal-
malen ch
Ds C. I.
gepleit
Ds
Chris
cijisel
ming; h
meente
ontkenn
betekeer
Imme
dan he-
persoon
roeping
maar k
der gela
En ze
Groning
mij ligt
generale
kend de
en de
Lindeb
mij geoe
Wij
enkele
plaats
wonder
Aan
men zie
wegens
Corinti
wordt
men tra
Welke
geen E
sluier?
eerste
o. m. o
den doe
captie
codex
standig
Dit
behan
king:
vrouwe
het co
tegeno
Heilam
handel
Voer
wijze
der de
Saddu
Psalm
ben la
Onze
gevolg
ham. I
van le
En
de vre
dat wi
Kerk?
vrouw
digen
heer
de vre
zalv
recht
ten, o
geme
Kom
veroo
maken
De
zakelij
Apost
gehar
kenem
in Ha
„disc
dat in
Inder
phoo
broed
Bavir
gaden
het
steed
sprek
ken,
om h
van
tus
Op
ven
verbe
hem,
Ma
die v
Jeru
gelee
Onde
over
Op